

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X évfolyam.

FIUME, szombat 1913. július 12

156. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco, 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felölös szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A fegyver halhatatlan.

(H.) „Békesség néktek!”, ez a jámbor erkölcs köszöntése. Evezredek óta küzd az emberi bölcsesség azokért a lehetőségekért, melyek a háború mézárólásaitól megmentik az emberiséget. Keresik a háború okát az emberi természet rossz indulataiban, a nyereségre való vágyakozásban, a fényűzésben, az állatias durvaságban. Ezek ellen veszik föl a harcot az egyszerűségnek és szeretetnek hirdetésével.

És a kultúra fejlődik. A nemzetek egyre közelednek egymáshoz gazdasági és szellemi életükben. Országok határait, az egymás között fekvő nagy távolságokat megszünteti az egyre fejlődő világforgalom. Világpolgárok szövetsége, milliokat összegyűjtő nagy szervezetével küzd a háború ellen és mégis van háború.

A legműveltebb nemzetek hallatlan összegeket költenek fegyverekre. Amivel a nép jólétét, kulturáját egy esztendő alatt szédítő módon emelni lehetne, az öldöklő számszámokra megy. Az élet szolgálata helyett a halál zsoldijába megy a nemzetek adója.

Azok a birodalmak, melyek gazdasági fejlődésüket előbbre helyezték, mint hadse-

„A Tengerpart” tárcája

Az életről, mely elmúlik.

Émlék ez. Visszaemlékezem valamire, a mi hosszú idő előtt történt. . . . Mi az oka, hogy ma újra éled előttem? Talán a szürke kék nap, melyben a dolgok egyszerre, oly meglepő módon — épp úgy néznek reám, épp úgy hatnak, mint akkor, azon a napon, melyen ő meghalt.

Alig ismertem őt és alig tudtam róla valamit. Nem volt nekem egyébb, mint egy gyakran látott szomszéd; abban az időben amikor még ma szintelen, új utcában laktam . . .

Annak a szintelen utcának emberei tompa, félig öntudatlan életet éltek és vonaglottak ez élet terhe alatt és úgy tetszett, mintha összezsugorítának őket a mindennapi kemény munka és gond vaspántjai. Fogalmaik és hajlamaik, fájdalmaik, gyűlöleteik és szeretetük nem ismertek nagyobb kört, mint azt, amely a szemük előtt tárult, amelyet meghatárolt a szomszédos utca és az alacsony, ködös ég.

Ez a világ volt az **évék**, az, amelyben születtek és melyben meghalniok rendelkezett. Alacsony életet éltek és sokat panaszkodtak. Gyakran keserves nyomorúságot kellett eltűrniök; de csakhamar belétörődtek, vigasztalódtak és sohasem értették át teljesen: milyen szegény és hiábavaló az életük, mily haszon- és céltalan minden fáradozásuk és gondjuk.

regüket, mind belátják, hogy mulasztást követtek el. Fegyverkezni kezd Anglia és hadseregének kifejlesztésén dolgozik a hatalmas amerikai Unió. Világhatalmi állásához az utat hadseregének organizálásával egyengette Japán és ugyanezen az uton indul meg a civilizáció nevében Kína is.

Mert ami az egyes ember izomereje, társadalmi helyzete, vagyona alapján nyert biztonsága, az államnak a hadsereg: az élet pozitív biztosítója. A kultúra eredményei, az eszmék, vezető ideálok, vezényszavak, melyeknek előremenetelt, békés fejlődését, a fegyverek oltalma nyújt. Hogy valaha másképp lesz-e ez, arról lehet álmodozni, de ma ez kétségtelen valóság.

Egész nevelésünk ebben a tekintetben helytelen világlátásba helyezi a dolgokat. A közletről való felfogásunk forrása a nagy francia forradalom indítékaiából fakad. Olyan eszmekörből, mely a filozófiával, társadalmi elméletekkel akarta megváltani a világot.

A lelkekben forrongó eszmék erejét tulbecsülték. Teremtő erő tulajdonítottak nekik, mint Isten szavának. Azt hitték, hogy a haladás jelszavaival szemben minden ellenfélnek kapitulálni kell és mikor ez nem történt, kétségbeestek, elesüggedtek évtizedekre.

A tizenkilencedik század egész állami élete ezekkel a tévedésekkel élte át nagy tragédiáit. A mi nagyszerű szabadsághar-

Az asszony, kinek halálát említettem, a velem szemben levő házban lakott.

A második emeleten lakott, három egyablakos szobában az urával, hét gyermekével és egy „mindenes” eselőddel; amint az első emeleten ugyanily nagyságu lakásban egy másik házaspár lakott, hat gyermekkel s egy szolgálóval.

Az ablakok mögött néha fölűntek a gyermekek alakjai. Szerdán és szombaton és az egész vasárnapokon át, néha nyáron is, a szünidő napjain ott álltak, egymást lökdösve a fiúk, esontos meztelen karjaikkal, élesmetésű, irigy arevonásaikkal; és két szögletesalaku serdülő lány: sápadt, unott arcu, fakószőke haja.

Maguk elé bámultak, olvastak vagy kártyáztak. Néha nevettek és pajkoskodtak, de gyakrabban veszekedtek és olyankor lökdösték egymást, gonosz arkifejzéssel. A szoba félhomályában azután izgalmas jelenet folyt le és ott egy magas női alak tűnt föl és beszélt, közönséges mozdulatokkal kísérve szavait.

Erős, iznos asszony volt, nehéz testű, nagy, széles, esontos fejű. Rikácsoló hangja áthallasztott hozzám az utca másik oldaláról amikor a szatóeszel perlekedett vagy a szomszédasszonyokkal pletykázott. Sokat dolgozott: a mozdulatai nehézkesek voltak, bőre durva, a keze gyors, határozottabban nyult a dolgokhoz, mint egy hölgy; a gyermekeivel gyengédtelesen és erőlesen bánt; de mégis volt benne jó, meleg érzés és szelíden becszte lányait, a ritka perekben, amikor elvégzett munka után nyugodtan ült.

cunknak is ez volt a tragédiája. És még borzasztóbb lett volna ez a tragédia, ha Kosuth meg nem tudja teremteni a hadsereget, mely a kimondott eszméket karddal és ágyuval is támogatta.

Az államhatalomnak, a békének és fejlődésnek mindig nagyobb áldozatokat kellett hozni a hadsereg érdekében. Nagy a teher és természetesen általános a panaszkodás. Mert ennek a hatalmas szervezetnek produktív értékét nagyon könnyű letagadni a felületes szemlélő előtt, de hiányát épp úgy megéreznénk, mint az egészségét, melynek értékét akkor tudjuk csak, mikor már elveszett.

Ha a közelmúlt eseményeit ezzel az elmélkedéssel összekapcsoljuk, meg kell állapítanunk, hogy hadseregünket, zajtalanul bár, mélyreható reformok járták át. Ferenc Ferdinánd kemény keze dolgozik itt és a kisebb és nagyobb jelentőségű pisztolydurranások, melyek egy-egy felelős állásban levő ember életét oltják ki, ennek az erőyes, de rejtett munkának egyetlen felöltő jelei.

Azonban ha a hadsereg a nemzet verejtékéből táplálkozik és sok olyan erőt von el, melyet a kulturális és gazdasági élet sajnos nélkülöz, teljes rekompenciát e nagy áldozatukért csak akkor fog nyújtani, ha az állami életnek, az alkotmánynak is mindig megbízható öre lesz. Mert egy imperialisztikus hadsereg, melyben apró nemzetiségi velleitások lehetségesek, de a két biroda-

Az ura azonban mintha egészen más néposztályba tartozna. Ő egy derék, közönséges munkás, durva, indulatos, de jószívű. A férfi: finom gavallér, hivatalnok valamely bankban, a még mindig „szép” ember, fekete hajszal és magas elegáns alakkal. A ruházata kifogástalan, cilindert viselt és új keztyűt és ha az utcán találkozott vele az ember, amint komolyan, fontoskodva lépdelt köszönt: senkinek sem jutott volna eszébe, hogy ennek az urnak valahol, nem messze, egy esöndes mellékutcában, három egyablakos szobában egy rakás gyermeke lehetne és egy lompos, eseléd módjára dolgozó felesége.

És aki megfigyelte, mint jön haza délutánonként, az irodai órák után: önérzetes járásával — a szemöldökeit összehuzva, fojtott dühben, míg alattuk haragosan fölvilantak a fekete szemek az utcán pajkoskodó vézna, rongyos gyermekei láttára: az körülbelül elképzelhette a család történetét. Az asszony, ügyes, de nem esinos leány valószínűleg beleszeretett a „finom” urba. A hiúságának jól esett az imádás, és önző fontolkodása ahhoz a fölfogáshoz vezetett, hogy egy ilyen ügyes, egyszerű asszonynak hasznát vehetné bizonyos tekintetben. És nejtette őt, noha nem elégítette ki erősen örzéki természetét és ambícióját. Csak a lány imádása és egy kényelmes életre való kilátás indították e lépésre, melyet később gyakran megbánt.

Egészen világos volt: miképpen alakultak aztán a dolgok. A sok gyermek, a halmozódó munka és gond durva igavonó barom-má alacsonyították le az asszonyt: míg a fér-

lom alkotmányára felesküdvé nincsen, nem élvezheti a nemzet részéről azt a bizalmat, melynek meg kell lenni, ha úgy külső, mint belső ellenséggel szemben nyugodtan akarjuk folytatni munkánkat.

Nem tudjuk, hogy a közel jövő alakulásai nem teszik-e nagy próbára ezt a hadsereget a csatatéren. Az európai helyzet annyira benne van a bonyodalmakban, hogy váratlanul esaphat le ránk a fegyveres beavatkozás szükségessége. Nem ez a mi hadseregünk nagyobb veszedelme. Azok a nemzetiségi áramlatok, melyek a szlávságot délről és északról mindig erősebben átjárták, hadseregünket sem kimélték meg, ez tagadhatatlan. Hogy az uralkodói parancs menyire tud majd ezen uralkodni, az is a jövő kérdése. Az alkotmányos étellel összekötött, az alkotmánytól is függő hadsereg azonban sokkal nyugodtabban és erősebben fogadná ezt a támadást.

Konstantinápoly, mint szabadkikötő.

Amióta szegény törököket Európából ugyszólván kiszorították, hogy magukat továbbra is fentarhassák, fűhöz-fához kapkodnak. Minden tervszerűség nélkül, csak egy ötletszerűen támadnak terveik, melylyel régi hegemoniájuknak csak egy kis morzsáját is szeretnék megmenteni.

Legutóbb arra a hirre, hogy a görögök Szalonikiból szabadkikötőt csinálnak, a törökök is ugyanezt szeretnék Konstantinápolyból teremteni s ezzel a keleti forgalmat ide koncentrálni. Milyen nagy tévedésbe esnek szegények, mikor ebben reménykednek? Már a szabadkikötő fogalmának megállapításánál is tévednek, mert a szabadkikötőknek nevezni szokott Hamburg, Bréma, Trieszt se szabadkikötő voltaképpen, hanem csak olyan kikötők, melyeknek vannak szabadon hagyott helyei. Hát még abban menyire tévednek a törökök, hogy ha Konstantinápolyt szabadkikötőnek deklarálják, akkor az visszanyeri régi virágzó kereskedelmi életét s újra gócpontja lesz Keletnek.

fi növekedő felháborodással érezte át, hogy minden aspirációja, pályatörési terve, élvezet utáni törekvése im hajótörést szenvedett és neki egyéb nem jutott, mint egy családapa szűkkörű élete, szürke tengődése. Mi más tehetett volna a sivárlelkű ember, minthogy ez elhibázott existenciáért családját okolja és feleségét és gyermekeit szenvedtesse meg érte.

Az asszony azonban, kit régóta kijózanított imádásából a házasság: ura finom, de éles szarásai ellen durvasága dorongútéseivel védekezett: és így csak a gyermekek zsarnoka lehetett, őket kinozta, kénye-kedve szeriint.

A nyáron azután, a hosszú, világos júniusi esték idején egyszerre eltűnt az anya. Sohasem láttam többé az utcán, vagy az ablaktáblák mögött és hónapokan át majdnem egészen megfeledkeztem róla. Valószínűleg a harmadik szobában feküdt, mert ott egész napon át le volt bocsátva a függöny és a másik szobába vezető ajtón néha árnyalakok suhantak be és ki.

De alig gondoltam reá. Az az egy ablak oly nagyon kicsiny és jelentéktelen volt a nagy falon és az élet oly hatalmasan zugott kiinn a világon mindenütt . . .

Abba naz egyablakos kis szobában esőndesen szenvedett, haldoklott a nagy, erős asszony. Később megtudtam, hogy mellrákban halt meg.

Mennyi szenvedés és gyötrelm a sárgásfehér rejtos függöny mögött! A test irtóztató fájdalmai, egy fiatal élet lassu enyészése álmatlan éjjelen és lelki vergődéssel

De Konstantinápoly annyit veszített régi jelentőségéből, hogy ma csak árnyéka a régi-nek s azt nem is képes visszanyerni.

Nem, mert nagy átlakulások történtek úgy magában Törökországban, mint körülötte. Régebben Konstantinápolyba özönlöttek Ruméliából, Romániából, egész ázsiai Törökországból, Perzsiából, Déloroszországból, Egyiptomból, Tripoliszból s az Aegéi-tenger szigeteiről a kereskedők, melynek bazarjaiban mindent megtalálhattak, mit kerestek. De a balkáni államok kialakulásával, majd vasutösszeköttetések létesítésével Ruméliát, majd sorban egyéb kereskedelmi összeköttetéseit veszítette el. Ázsiai Törökországban virágzó kereskedelmi városok kezdtek fejlődni, mint Smyrna, Beirut stb., melyek mind igyekeztek magukat és környéküket Konstantinápolytól függetleníteni, úgy hogy Konstantinápoly részére csak Kis-Ázsiának egy része és Perzsia maradt meg.

Ilyen körülmények között Konstantinápolynak szabadkikötővé való deklarása nem sokat segítene. Arra az árura nézve, melyet nem Konstantinápolyban fogyasztanak el, hanem Kis-Ázsiába van irányítva, nagyon mindegy, hogy itt vagy ott vámolják-e el, mert dacára hogy Konstantinápoly szabad lenne, vámot csak kellene fizetni. Amennyiben fenforog annak szükségessége, hogy Konstantinápolyban a Kis-Ázsiába irányított árukat átrakják, osztályozzák, úgy erre a célra megfelelnek a raktárak is, melyek eddig is meg voltak. De éppen az a körülmény, hogy ezeket nem igen vették igénybe, igazolja, hogy nem nagy szükség van rájuk. Perzsiába menő árukra nézve kedvező volna, ha Konstantinápoly szabadkikötő lenne, de mivel a perzsiái kereskedők ezerfélélt és kis mennyiségben vásárolnak, azért egész Konstantinápolyt szabadkikötővé kellene tenni. Ez pedig lehetetlen. Ha a vám eljárásnak sokféle formáságán és zaklatásán a törökök segítenének, akkor Perzsiába irányuló kereskedelmen ezzel sokkal többet lendítenének, mint a szabadkikötővel.

De ha nem szabadkikötőt csinálnak Konstantinápolyból, hanem szabadnak nyilvánítanak egyes részeit, még akkor sem érnék el a kívánt eredményt. Ipari vállalatok

teli napokon át. Mindez végbe ment ott, és egy pillanatig sem szünetelt körötte a rohanó élet, egy pillanatra sem tompította suttagásá lármás hangját . . .

Mennyi efféle nyomoruság, mennyi más élet haláltusája vonaglott még e józan utca falainak szín és hangtalan merevsége mögött?

Egy fénytelen téli nap fakó reggelén temették. Néhány fekete kocsis állt a ház előtt. A szomszédok érdeklődtek a fekete koporsó iránt, mely mintha botorkálva, mint egy ügyetlen ember, jönne le a lépcsőre.

Az apa komoly volt és elegáns, mint mindig, a gyermekek sirtak, de nagyon vigyáztak új ruháikra.

. . . Vagy két nappal később láttam, mint szellőztetik és hozzák rendbe a kis szobát. Üres volt és szürke; banális szoba mint mind a többi. A szögletes leánykák végezték a munkát és csacsogtak; mintha mi sem történt volna. Az ő életéből nem maradt semmi.

. . . És ma, azt sem tudom miért, egyszerre ismét a halottra kellett gondolnom, mint ahogyan néha egy félig feledett melódia megragadja a szívünk hurjait.

Olyan fakó, egyéniség nélküli nap ez a mai, mint amilyen volt az ő temetésének napja. És amilyen annyi, de annyi sok volt és lesz. Amilyen volt az ő sorsa, az élete és halála semmi rendkívüli sem volt benne.

Hát akkor miért érzem ezt a keserű bánatot a lelkemben, azt a tompa, nehéz fájdalmat a fejemben, amidőn ez emlékekkel foglakozom?

Franz Coenen

akkor sem létesülnének, mert Törökországban arányos értékű van. Már pedig, ha a készáru époly magas vám alá esik, mint a nyersanyag, akkor ott nem érdemes gyárat alapítani, hanem érdemesebb készáruat importálni.

Szalonikiban egész más viszonyok vannak. Szaloniki különböző vámterületeknek — Görögországnak, Bulgáriának, Szerbiának — kereskedelmét közvetíti s itt szabadkikötőt létesíteni haszonnal járhat. Itt valószínűleg az ipar is fejlődni fog, mert a körülötte levő vámterületeknek sulyvámja van.

Tehát nem szabadkikötővel segíthetnének a törökök Konstantinápoly kereskedelmén, hanem ha a sokféle adót, vámot s illetéket leszállítanák, elavult törvényeiket, rendeleteiket megreformálnák. Ezekre annál inkább szükség volna, mert a kisázsiai vasutak építésével Konstantinápoly még többet fog veszíteni jelentőségéből. A tervezett Samsun—Siva és Trapezunt—Erzerum vonalak kiépítése Konstantinápoly kereskedelmére katasztrófális jelentőséggel lesz, mert a bizományi kereskedelem legnagyobb részének Samsun és Trapezunt lesz a központja.

Bármiként erőlködjenek is a szegény törökök, Konstantinápoly a múlté, feltámasztani aligha lehet. Különösen olyan szét-huzás, anarchia közepette nem, mint amelyek Törökországot most sorvasztják. Jellemző viszonyaikra — mely sokban hasonlatos a mienkhez — hogy mihelyt a szabadkikötő terve napvilágot látott, melyet bizonyára a hazafiság fájó érzése szült, akadtak, kik a fanatikus és könnyen hívő tömeggel azt akarták elhitetni, hogy Konstantinápolyt olyan szabad várossá teszik ezáltal, melyben a török többé nem, hanem az európai parancsol s így akarják a törököt Európából kiűzni. Ebből is könnyen meg lehet érteni, miért kellett az európai Törökországnak tönkremennie . . .

—o—

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. *biológiai állomás és aquárium* díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— ACunard magyar-amerikai vonal ki-vándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 fillérért kaphatók.

— A tersallói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Davubius-hajógyár telepe, a rizshántológvár, a papírgvár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „Adriatica“ cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és délután 3 órától 6-ig.
— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

MINDIG ESÍK?

Valóban, úgy tetszik, hogy az Idő, ez a szeszélyes asszonyosság, játékot űz velünk. Mindig esik az eső, soha sincsen jó idő, — mondja a dal és — igaza van. Viccnek is rossz volna ez a sok víz, amely nem, sokára kihajtja medréből az Adriát, a kedvünket elrontja, a ruhánkat pedig tönkre teszi.

Ez van egy üdülés, ez van egy fürdés? — citálhatja most bátran a pesti vendég, miközben busan szemléli a nedves platánokat valamelyik abbáziai penzió ablakából. Igen, igen, ez nyár, ez július, azt a kutyafáját! — mondjuk mi is. Mi a csudának csináltattak az asszonyok hat féle ruhát és öt kalapot, mikor még mutogatni sem lehet és Schwarzné, meg Weiszné nem pukkadozik az irigységtől? Minek különítettünk az összes m. sz.-nél, hogy a nyárra 230 százalékra 2—300 korona uzsorakölésont szerezzünk? Minek vettünk 4 koronáért valódi panamakalapot és 3 koronáért rekontra-admirálsi sapkát; minek a hófehér vászon-cipő és a sárga vászon-ruha, mikor mindez vigyorogva a szekrényben lóg és kárörvendve nézi a szenvedő eső-ernyőt? Igen, minek adtuk ki a drága pénzt, mikor mindig esik az eső, soha sincsen jó idő??

Én azt mondom, kérem szépen, hogy a fene egye meg ezt a beosztást. Valahogyan úgy kellene lenni, hogy ilyenkor mindig szép idő legyen! Esős idő lehetne például... várjuk csak... mikor is lehetne? ...

Hm, itt megakadtam. Szeptemberben? Nem, akkor még nem! Januárban? Nem, akkor sem. Talán márciusban? Hiszen akkor tavasz van, bimbófakasztó, szerelem-ébresztő, misztikus, madár-dalos tavasz. Ekkor essen az eső, hogy a ruhán kívül a hangulatunk is pocékká váljék? De már ebbe nem megyünk bele. Madárdalra, hangulatra, de legfőképpen szerelemre szükségünk van, mert mi a csudát csinálnánk, ha szerelem sem lenne? Ha nem gyönyörködhetnénk bájos, szép asszonyok mosolyában, tüzes pillantásában; ha nem almodozhatnánk egy ideálról, egy édes lényről, aki csak a mienk, aki vár bennünket és gyengéd kézzel simítja le homlokunkról az élet gond-barázdáit? Igen, mit csinálnánk e nélkül?

Hopp, álljunk meg! Most veszem észre, hogy hová kalandoztam. Az időt akarom szidni és lyrai hangulatba estem. Mi történt velem? Igen, igen, már tudom. Amint itt ülök a kávéház terraszán és a szifáló eső elől ide menekült közönség jókedvű tereferéjét hallom, önkéntelenül is magamba szívom a felém áradó hangulatot és feledve esőt, rossz időt, én is mosolygok, kacagok — úgy, mint a teremtés koronái, a nők. Ők is figyelmen kívül hagyják az abnormális időjárást és esacsognak-esicseregnek, mintha a legszebben kacérkodna velük egy-egy napsugár. Hát ha így van, akkor bánja az ördög a rossz időt. (k. p.)

— Elvontatták a Novarát. Tegnap délután Pólából Fiuméba érkezett a Herkules hadivontató és VI. számú torpedónaszád segítségével Pólába vontatta a Novara cirkálót.

— A kikötőből. Jul. 11. Érkezett: Stylian Belys görög gőzös La-Platából, 4486 tonna tengerivel, 258 tonna árpával; Abbazia osztrák gőzös Konstantinápolyból, 550 zsák korpával; Bavarian angol gőzös Liverpoolból, 170 hordó vitriollal, 20 tonna üres zsákkal és 50 tonna bádoggal; Stefánia magyar gőzös Bordeauxból, 60 tonna vegyes áruval.

Indult: Ambra olasz gőzös Triesztbe, 570 tonna cukorral, 450 tonna fával, 70 tonna papírral és 30 láda üvegáruval; Cittá di Bari olasz gőzös Bariba, 40 tonna fával és 25 tonna vegyes áruval.

— Zágráb a magyar iskolák ellen. Zágrárból jelentik: A községtanács tegnapi ülésén Vrbanics dr. községtanácsos a polgármesterhez kérdést intézett, a melyben előadta, hogy a lapok a minap azt a hírt közölték, hogy a horvát országos kormány jóváhagyta a zágrábi és észéki magyar polgári iskola tantervét és hogy most egy magyar középiskola tantervét tanulmányozza, minthogy az államvasutak igazgatósága legközelebb magyar középiskolát is akar állítani Zágrábban. Vrbanics ezután azt mondta, hogy nem akar további reflexiókba becsátkozni, sem politikai vitát kezdeni, de konstatálnia kell, hogy Horvát-Szlavonország területén belül a közös kormány hivatalnokaira nézve is a hivatalos nyelv a horvát és hogy a közös kormány hivatalnokaivá csakis horvát-szlavon-dalmát benszülöttek nevezhetők ki. Ennek következtében Horvátországban magyar iskolák vasuti alkalmazottak részére fölöslegesek, még pedig tekintet nélkül a horvát autonóm iskolatörvény rendelkezésére, amely szerint magániskolákban ugyanannak a nyelvnek kell tannyelvnek lenni, a melyen a nyilvános iskolákban is tanítanak. A horvát községeknek és városoknak vigyázniok kell, hogy a horvát terület horvát jellegét ne érje veszedelem. A szónok felszólítja a polgármestert, hogy jelentse ki, mi igaz van a dologban és mire határozta el magát a tanács, hogy álláspontját kifejezésre juttassa. Holjác Jánkó polgármester a kérdésre azt felelte, hogy a horvát országos kormány megküldte Zágráb községeknek a magyar államvasutak 5—8. osztályú polgári iskolájának tantervét, azonban a tanács kijelentette, hogy tiltakozni fog az ellen, hogy Zágrábban esetleg egy magyar vasuti felsőbb iskolát nyissanak. A községtanács ezt a választ tetszéssel vette tudomásul, közben elfeledte, hogy az államvasuti iskolák tannyelve eddig is magyar volt és ez ellen nem lehetett kifogást emelni.

— A tanítvány. Kellemetlen kalandja akadt tegnap Kranonig Róbert bécsi tanárnak, aki ez idő szerint Abbáziában nyaral. A tanár átjött sétálni, közben Susákra ért, ahol egyszerre melléje csatlakozott egy ismeretlen fiatal ember, aki mint volt tanítványa mutatkozott be. Együtt haladtak tovább beszéltek a matematikáról, amit a tanár nagy hévvel kezdett magyarázni. Közben a Dante-terre értek is elváltak. Csak mikor a hajón volt már Kranonig tanár, vette észre, hogy 200 koronát tartalmazó tárcája eltűnt. Valószínűnek tartja, hogy az állítólagos volt növendéke lonta el. Ebbeli gyanuját fejezte ki a rendőrségen is, ahol feljelentést tett.

— Boncolás. Tegnap délután boncolták fel a gyanus körülmények között elhunyt Lőcsei József holttestét. Az orvosok a halál okául koponyacsonttörést és agyrázkodást állapítottak meg, de mert a hulla már erősen föloszlásnak indult, a külső erőszak nyomait nem bírták felfedezni. A gyanúsított Dániel Róza állhatatosan tagad, de a tanuk anynyira ellene vallanak, hogy továbbra is fogva tartják.

— Lovranában elégett benzin-naszád. A fiemei Luppis testvérek tulajdonát képező „Darlin“ benzines motornaszád kigyuladt és teljesen elégett. A kár 10.000 korona. A tüzet egy fiu okozta, aki égő cigarettával a benzintartó közelébe ment.

— Kávét loptak. A trieszti Uccelli szállító cégnek a szabad kikötőben levő raktárából egy Budapestre szánt szállítmányból 20 zsák kávét, 4000 korona értékben elloptak. Egy alkalmazottat gyanúsítanak. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— Sikasztó pénztáros. Triesztből jelentik: Az ügyészség indítványára letartoztatták Lupetina Károlyt, a trieszti városi kórház pénztárosát, miután váratlanul megvizsgálták a könyveit, melyekben egy 4000 koronás tételt, mint postán elküldött pénzekeket találtak elkönyvelve, de Lupetina erről feladó-vevényt felmutatni nem tudott. Lupetina Károly ismert alak volt Abbáziában.

— A kivándorlás. Lapozgatunk az 1900—11. évi statisztikában, mely az európai országok azon kivándorlóiról emlékezik, akik tengeri úton hagyták oda hazájukat. Szinte jellemző, hogy ez időtájt legkisebb a kivándorlás a Német Birodalomban és Hollandiában, ahonnan 1911-ben minden 10.000 lakos közül csak 3—4 illetőleg 5—6 vándorolt ki.

Hogy ez a népességapadás mily jelentéktelen, ez abból is kitetszik, hogy például Olaszországból 1910-ben, minden 10.000 emberre 187—188 kivándorló került (651.475 bucsuzott hazájától a 34 millió lakos közül), Spanyolországból 98 (191.761 a 19.5 millióból), Nagy-Britanniából és Írországból 100 (454.576 a 45 millióból), Ausztriából 49 (138 ezer 867 a 28.6 millióból), Magyarországból 58 (119.901 a 20.8 millióból), Norvégiából 80, Portugáliából 66, Finnországból 62, Svédországból 51. Az említett országok közül igen sokban felülmúlja az évenkénti kivándorlás az évről-évre eső népesség-szaporodásnak a lagát. Így Olaszországot népességének 1.87 százaléka hagyta oda, népességének átlagos évi gyarapodása pedig csak 0.64 százalék, Spanyolországból 0.98 százalék a kivándorlás, a gyarapodás 0.47 százalék, Nagy-Britanniából és Írországból 1.00 százalék a kivándorló elem és 0.87 százalék az évi gyarapodás.

Ez idő szerint az európai népek közül legjobban az olaszokat szállotta meg a kivándorlás vágya. Így 1910-ben Olaszországból 242.381 személy vándorolt ki Európa többi országaiba, 262.554 az Északamerikai Egyesült-Államokba, 138,298 Amerika többi országaiba, 6670 Afrikába, 493 Ázsiába, sőt még Ausztráliába is került 1079 talián. Ugyiszólván valamennyi amerikai országban legnagyobb az olasz bevándorlás, nemcsak abszolút, hanem relativ viszonylatban is.

Az Északamerikai Egyesült-Államok az 1909—10. évi 925.000-nyi gyarapodással szemben 1910—11-ben 765,000 bevándorlóval szaporodtak. Ezek közül Olaszországból 182,882, Magyarországból s Ausztriából 159,721, Nagy-Britanniából 102,496 és — Németországból csak 32,061 került. Az Unió után első helyen Argentína áll a nagyszámu bevándorlók felszívásában. Pusztán Spanyolországból 118,723 lélek, Olaszországból pedig 58,185 jutott oda 1911-ben. A bevándorlás nagyságában Argentínát Kanada követi; ide pusztán Nagy-Britanniából 123,013 lakos vándorolt ki.

Az olasz kivándorlás szinte veszedelemmel fenyegeti a francia Algeriát, sőt az sem lehetetlen, hogy idők jártával, a franciák algeriai kulturműve az olaszok ölébe hull, ha a franciák a céljában tudatos olasz bevándorlással szemben kellőleg nem védekeznek, vagy, ha a saját véreikből nem juttatnak kellő népességet Algeriába.

— Az „Indeficienter“ közgyűlése. Az „Indeficienter“ tengerhajózási társaság tegnap délelőtt 11 órakor a Deák szálló nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott, mely egy ellenzéki csoport zajos obstrukciója miatt csak délután háromnegyed hat órakor ért véget.

Még március elsején felhatalmazta az „Indeficienter“ idej rendes közgyűlése az igazgatóságot arra, hogy a társulati alaptőkéket 288.000 koronáról szükség esetén egy millió koronáig emelhesse fel. A helybeli törvényszék jóváhagyta a közgyűlés határozatát azzal, hogy a felemelés mértéke és a felemelt alaptőke befizetése f. é. december 31-éig egy rendkívüli közgyűlésen igazoltassék.

Az igazgatóság időközben elhatározta, hogy egyelőre fél millió koronáig emeli fel az alaptőkéket és miután a tőkeemelés teljes mértékben sikerült, ennek verifikálása végett a tegnapi napra összehívta a rendkívüli közgyűlést. A részvényeseknek egy ellenzéki csoportja, melynek élén Walluschnigg Dante eddigi felügyelő bizottsági tag állott és a melyben többek között id. Vio Antal ügyvéd, Prodam Janos gyógyszerész, Cretich Ferdinánd kereskedő, Manasteriotti Edmondo magánzó, Jellouscheg papirkereskedő és Mouton Ungaro-Croata főtisztviselő is részt vettek, látván, hogy a közgyűlés napjái nem bírják a szavazatok többségét összehozni, elhatározta, hogy a részvénydepónálást igazoló letétjegyeket nem terjeszti a közgyűlés elé s hogy minden lehető módon megakadályozzák a rendkívüli közgyűlés megtartását. Arra számítottak, hogy az igazgatóság és a mögötte álló részvényérdekeltség kénytelen lesz máskorra halasztani a közgyűlést s időközben tárgyalni fog velük a részvényeknek minél jobb áron való megváltása végett.

A közgyűlésen Roediger Ernő miniszter-osztálytanácsos, révkapitány jelent meg mint miniszteri biztos, de alig nyitotta meg Grünhut Richárd igazgató a közgyűlést, a láрма oly elemi erővel tört ki, hogy tíz pernyi hasztalan kísérletezés után a miniszteri biztos otthagya a közgyűlést azzal, hogy küldjék be neki utólag a közgyűlés további lefolyásáról szóló jegyzőkönyvmásolatot. Hiába vetette magát közbe Lengyel Camillo kiküldött rendőrtisztviselő, a láрма és a zajongás nem akart szünni. Grünhut igazgató a feléje repülő szitkokra a leghidegebb nyugalommal azt válaszolta, hogy nem tárgyal az ellenzékkel és minden áron folytatja a közgyűlést, ha három hétig is ott kellene maradnia a teremben.

Végre délután fél ötkor, miután egyszer egy órára egyszer pedig fél órára függesztették fel a közgyűlést, az ellenzék belátta, hogy nem ér célt és testületileg tüntetően kivonult. Így most már áttérhettek a napi-rend tárgyalására, melynek folyamán a közgyűlés 114 szavazattal minden ellenszavazat nélkül érvénytelenítette a jelenlegi alapszabályokat, melyek több tekintetben nem bizonyultak célszerűeknek. Az új alapszabályok egyik figyelmet érdemlő pontja, hogy a társaság székhelye *ezentúl Budapesten lesz.*

Azután megválasztották az új igazgatóságot és felügyelő bizottságot. Igazgatósági tagok lettek: Székely József bankigazgató, Ámon Ernő bankkezelő, Dr. Szegő Gyula és Dr. Eisler Fülöp ügyvédek, Weisz Salamon kereskedő és Grünhut Richárd eddigi igazgató. A felügyelő bizottságba választottak: Szirány Jenő bankigazgató, Erős Aurél bankkezelő, Sablich Modeszt rév-alkapitány, Mautner Gyula a Groedl hajózási társaság igazgatója és Neményi Dezső. Ezzel az igazgatóság összes indítványai elfogadásra kerültek és az emlékeztető közgyűlés délután háromnegyed hat órakor véget ért.

— **Kijátszották Magyarországot a boszniai vasutak építésénél.** A közös pénzügyminiszter egész eszemből Ausztria javára megváltoztatta a boszniai vasutak építési programját és a saját felelősségére olyan vonalat engedélyezett iparvasut ürügye alatt, a mely Magyarország megkerülésével újabb összeköttetést létesít Ausztria és a dalmát tengerpart között. A Boszniai erdőipari r.-társaság, a melynek részvény-többségét a miniszter, úgy halljuk, nemrégiben megvásárolta, engedélyt kért a bosznia-hercegovinai országos kormánytól, hogy a knini erdőségek kihasználása végett keskenyágú erdei vasutat építsen banjaluka—dobornini katonai vasut Prijedor álmásig, körülbelül 110 kilométer hosszúságban. A boszniai országos kormány megadta az előmunkálati engedélyt és elrendelte a vonal közigazgatási bejárását. Egy pillantás Bosznia térképére meggyőzhet minket arról, hogy itt tulajdonképpen egy alattomosan előkészített tervről van szó, a mely a boszniai vasuti hálózat megállapított programját erőszakkal megváltoztatja Spalato, illetve Ausztria javára. Ez a 110 kilométeres erdei vasut egy harmadik kapcsolatot létesít Ausztria és a dalmát tengerpart között. Az egyik a dalmát-vasut szerencsétlen tervezete, a másik a banjaluka-jajesei és a hugojno-arzanói vonal közös költségen történő megépítésével létesül, a harmadik pedig most Magyarország érdekei ellenére fog felépülni, kezdetben mint iparvasut, azonban az előmunkálati engedély tartalma szerint is olyan szolid alépitménnyel, hogy a vonal közforgalmúvá való átalakítása minden pillanatban megtörténhetik. És a hogy mi a tapasztalásból az osztrák és a magyar hatalmi viszonyokat ismerjük, el is lehetünk rá készülve, hogy ez a harmadik összeköttetés is csakhamar mint közforgalmu vonal fog szerepelni. Ez az új vonal teljesen illuzóriussá teheti a bihács-novii összeköttetést, a mely Bosznia északnyugati forgalmát volna hivatva Fiume és így Magyarország közelségébe hozni. Mert az új vonal paralizálja a bihács-novii összeköttetés előnyeit és a boszniai északnyugati forgalmat nem Fiume hanem Dalmácia és Spalato felé fogja irányítani. Ez a boszniai faüzlet már kezdetől fogva gyanus volt. A miniszterium nem tette közzé a számadásokat, a vételárat, az eladási feltételeket, és a törvényhozás megkerülésével a saját felelősségére bonyolította le ezt a többmillió koronára rugó vásárt. Most pedig Magyarország érdekeinek legnyilvánvalóbb megkárosításával a boszniai kormány

kétségtelenül a közös pénzügyminiszter tudatával és hozzájárulásával engedélyt ad ennek a vállalatnak egy olyan vasutvonal építésére, a mely megváltoztatja a két kormány közös egyetértésével létrejött vasuti programot és Magyarország rovására Ausztriának egy újabb vasuti összeköttetést biztosít. Ezt lehetetlen lesz szó nélkül hagyni és a parlamentnek, illetve delegációnak kell annyi erejének lenni, hogy ezt az önkényes vasuti politikát lehetlenné tegye.

— **Társas kirándulás Velencebe.** A fiumei kereskedelmi bank menetjegy irodája (Piazza Elisabetta, Adria palota) által a velencei Redentore ünnepek alatt rendezendő társas utazás résztvevői f. hó 19-én este 8.15 órakor indulnak Fiuméből az Ungaro-Croata gyorsgőzösön Velencebe. Három napi ott tartózkodás után a társaság f. hó 23-án reggel érkezik vissza Fiuméba. Részletes prospektussal és szóbeli felvilágosítással szolgál a fenti iroda és Abbáziában a Nagel és Wortmann bankárceég (Stefánia-szálloda).

— **Corso mozi.** Ma esti új műsor: Necker a detektívkirály, detektívtörténet.

Mindenkinek kedves
Ajándék
FIUME
kikötőből
1 zsák kávé
(en miniature) finom
pörkölt kávéval töltve
ve
Kapható - 3 minőségben -
G. STOCHEL csemegeüzletében.

Internátus Diákokotthon PÉCS

MALOM-UTCA 11.

Az Alföldi Gazdasági Egyesület nevelőintézetében felvétetnek pécsi iskolákat látogató tanulók. A növendékek kitűnő ellátásban részesülnek, tanulmányaikat ellenőrzik és gyakorlati studiumokban részesülnek, Évi ellátási díj 700 korona. Vidéki szülők helyesen cselekszenek ha gyermekeknek ezen kiváló intézetben helyet biztosítanak.

Prospectust ad:

Dombóváry Róbert

Intézeti gondnok

Pécs, Malom-utca 11. Telefon 486.

A kinek eladó **használt butora van** vagy **olcsón akar butort venni** (részletfizetésre is) forduljon bizalommal

HERSKOVITS S. butorkereskedőhöz

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-03 szám.

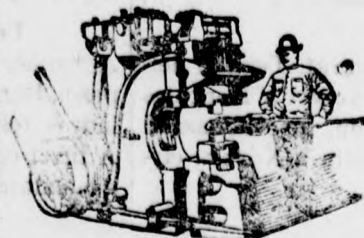
Gróf CSÁKY LÁSZLÓ

Prakfalvi Vas- és Acélgyár rt.

Budapest, IX., Csillag-utca 4. szám.

Öntöttacélmu AJAX 5/0 gyorsesztergaacél. AJAX szerszám-acél AJAX kőfűrő acél stb.

Szab. AJAX rugóspöröly a legjobb közlóműves kovács-pöröly Több mint 1700 drb. üzemben.

Szerszámgyártás

Malom-, bányá-, kovács-, lakatos- és kőfaragó szerszámok, kész kőzetfűrők, lapátok

Távirat — Telefon.

Minisztertanács.

BUDAPEST, jul. 11. Tisza elnöklete alatt ma este 6 órakor minisztertanácsot tartanak, mely után Tisza és Harkányi János Bécsbe és onnét Ischlbe utaznak.

Ellenzéki tanácskozás.

BUDAPEST, jul. 11. Az újonnan egyesült függetlenségi és 48-as párt ma tartotta első értekezését Irányi utcai új klubhelyiségekben. Jelen voltak Justh Gyula, Károlyi Mihály, Apponyi Albert és mások. Megállapították a követendő taktikát, de ezt egyelőre titokban tartják.

Tisza és Harkányi audienciája.

BUDAPEST, jul. 11. Tisza miniszterelnök holnap Bécsbe utazik s onnét tovább megy Ischlbe ő felsége elé. Vele utazik az újonnan kinevezett kereskedelmi miniszter Harkányi János báró, ki ott fogja letenni ő felsége kezébe az esküt.

Elhunyt képviselő.

NYIRBÁTOR, jul. 11. Hrabovszky Guido képviselő, kit nemrég választottak itt meg az államtitkárra kinevezett dr. Vadász Lipót helyébe, tegnap délután 5 órakor hirtelen meghalt. Még az este megindult az új választási mozgalom. A munkapárt ismét Vadász Lipót államtitkárnak ajánlja fel a jelöltséget.

Sztrájk egy szövetségben.

LODZ, jul. 11. Három szövetségben több mint ezer munkás sztrájkba lépett. Kivülük háromszáz öntőmunkás is abbahagyta a munkát. A Kindermann-féle szövetség, mely 800 munkást foglalkoztatott, a sztrájk miatt kénytelen az üzemet beszüntetni.

Tragédia Makón.

MAKÓ, jul. 11. A szomszédos Nagylak községben Dedinszky József és Szombati Károly főgépész életre-halálra viaskodtak egymással a szobában. A nagy lármára berontott a község népe, de mikorára szétválasztották őket már mindkettő életveszélyesen meg volt sérülve és eszméletlenül kívül voltak. Ezalatt a szomszéd szobában a pam-lagon ájultan találták Dedinszky Józsefnét, ki Szombatinak nővére; a nyakán kötél volt. Mind a hármat kórházba vitték, ott eddig csak Szombati tért magához, ki elmondotta, hogy ép azon pillanatban nyitott be Dedinszkyhez, a mikor ez a feleségét fel akarta akasztani. Ezt ő megakartá gátolni és így keletkezett a viaskodás.

Megszökött igazgató.

BUDAPEST, jul. 11. A Höcker testvérek gépgyári r. t. igazgatója Goldschmiedt Károly Amerikába szökött. Megállapították, hogy az igazgató 400.000 koronát sikkasztott de a pénz legnagyobb részét már előre elköltötte.

Áruló mérnöknek.

BRÜNN, jul. 11. Itt letartóztatták Bayerle katonai főmérnök feleségét, aki a lavarone-i erőd terveit egy idegen katonai hatalomnak 60.000 koronáért eladta. A tervet állítólag Redl-től kapta.

Bulgária békét akar.

PÁRIS, jul. 11. Mint a Havas ügynökség Pétervárról értesül, a bolgár kormány kijelentette, hogy további vérontás elkerülése céljából teljesen az orosz kormányra bizza magát az ellenségeskedések beszüntetésének kieszközölése tárgyában.

Magyar, német, olasz nyelven beszélő intelligens leány elárúsítónői, vagy hasonló állást vállalna. Megkeresések „Szorgalmas” jellegére postrestante.

Vérik a bolgárokat.

BELGRÁD, jul. 11. A Knjazevacba benyomult bolgár csapatok hivatalos jelentés szerint a szerbek heves támadás után teljesen megsemmisítették. Vlassinánál a bolgárok támadását visszaverték. Egy bolgár századot elfogtak, egy golyószóró-üteget elvettünk tőlük. Kovacev bolgár tábornok hadserege visszavonulóban van reszint Peceve felé.

BELGRÁD, jul. 11. Rövid harc után a szerbek Radovistet, a görögök Petricset és Strumnicát elfoglalták. A bolgár hadsereg pánikszzerű menekülésben Paskvica-Planina felé fut.

A küszteni ütközet.

BELGRÁD, jul. 11. Küsztenil mellett elkeveredett, véres küzdelem folyik. Az eddigi hírek szerint a szerbek nagy előnyben vannak. Ha Küsztenilt sikerül bevenni, akkor Szófiáig nyitva az ut a szerb sereg előtt.

ROMÁNIA MEGÜZENTE A HÁBORUT.

PÁRIS, jul. 11. Románia megüzente a háborút Bulgáriának. A jegyzékben, amit a szófiai román követ tegnap délután átnyújtott, azt mondja a román kormány, hogy ő már annak idején figyelmeztette a bolgárokat, hogy abban az esetben, ha Szerbiával konfliktusba keverednek, ő nem maradhat semleges. Minthogy a bolgárok hadüzenet nélkül megtámadták a szerbeket s ezzel minden nemzetközi szokást, hadijogot és tisztességet felrugtak, utasította a hadsereget, hogy lépje át a bolgár határt.

ROMA, jul. 11. A szófiai román követ közölte Danev miniszterelnökkel, hogy elhagyja Szófiát és irattárát, továbbá a román alattvalók védelmét az olasz követségre bízta.

Görög győzelem.

ATHÉN, jul. 11. A görögök megszállották Petricsevet és a Strumica völgyét. A bolgárok nagy vereséget szenvedtek. A bolgárok kiűrtették Serrest és Kavallát, amely most görög kézen van.

ATHÉN, jul. 11. A bolgár sereg, amely délen a görögök ellen operál, sietve hátrál. A görög főhadiszállásról érkező jelentések kifüggesztik a köztéren. A lakosság lelkesedése nem ismer határt. A nép nagy tömegekben járja be az utcákat s ezt kiáltja:

— Föl Szófiába!

A MONARKIA MAGATARTÁSA.

BÉCS, jul. 11. A Reichspost értesülése szerint a külügyminiszter kijelentette, hogy abban az esetben, ha Románia és Bulgária háborúba keveredik, a monarkia Románia pártjára áll.

A braganzicai ütközet.

BELGRÁD, jul. 11. A braganzicai ütközet a szerbek fényes győzelmével végződött. A bolgárok a Vardar folyó mentén vonulnak vissza.

Kiadó lakás

a Via Rastocinen levő teljesen restaurált Szentgyörgyi-villában egy 3 szobás első emeleti lakás azonnalra kiadó. Remek tengeri kilátás, teljesen szabad levegő. Érdeklődni lehet a Fiumei Építő Részvénytársaság irodájában Via Clotilde 4.

Telefonkezelő

kerestetik azonnali belépésre. A magyar, német, olasz és horvát nyelvben, valamint az irodai munkálatokban való jártasság megkívánatik. Ajánlatok „Polgársör” Fiume címre kéretnek.

Ferdinánd megőrült

BERLIN, jul. 11. A TAGESPOSTNAK JELENTIK SZÓFIÁBÓL: FERDINÁND KIRÁLY A LEGUTÓBBI ESEMÉNYEK HATÁSA ALATT SÜLYOSAN MEGBETEGEDETT. MIKOR A KEDVEZŐTLEN HARCTÉRI HIREKET MEGTUDTA, ÖRJÖNGENI KEZDETT. ATTÓL FÉLNEK, HOGY A KIRÁLY TELJESEN BESZÁMITHATATLAN ÁLLAPOTBA ESİK. BULGÁRIÁBAN ÓRIÁSI ZAVAR ÉS FEJETLENSÉG URALKODIK. VALÓSZÍNŰ, HOGY KATONAI DIKTATURÁT LÉPTETNEK ÉLETBE.

Kavalla is elveszett.

ATHÉN, jul. 11. Az athéni távirati iroda megbízható helyről értesül, hogy a bolgárok kivonulnak Kavallából. Hir szerint a bolgárok Dedeagacsból is kivonultak.

ATHÉN, jul. 11. (Hivatalos jelentés). Conduriotis admirális elfoglalta Kavalla kikötőjét. A Strumica völgyét ma éjjel megszállották a görög csapatok.

MEGEGYEZTEK?

BÉCS, jul. 11. Előkelő helyről az az értesítés jött, hogy Szerbia és Bulgária tegnap délután beszüntették az ellenségeskedést, mert olyan alapot találtak, amely biztosítja a békés megegyezést.

TŐZSDE.

	Jul. 1a zárlat	Mai árt. 1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	805.25	808.—
Osztrák hitelrészvény	612.—	615.—
4% -os koronajáradék	80.80	80.80
Osztr.-magy. államvasut	684.—	690.—
Jelzálogbank	409.50	409.—
Léonámitóbank	504.—	505.—
Hazai Bank	278.—	278.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	523.25	525.—
Rimamurányi	677.50	676.50
Salgótarjáni	731.—	738.—
Közuti Vasut	623.50	625.—
Városi Villamos	352.—	352.—
Adria	527.—	—
Déli Vasut	116.50	—
Magyar Cukoripar	2755.—	—
Rizsgyár	3770.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Búza áprilisra	11.91	—
Búza májusra	—	—
Búza októberre	11.40	11.55
Rozs 1913 áprilisra	—	12.05
Rozs októberre	9.03	9.21
Tengeri májusra	7.31	—
Tengeri júliusra	7.77	8.01
Tengeri augusztusra	7.97	—
Zab áprilisra	—	7.34
Zab októberre	8.58	8.63
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	611.50	613.50
Magyar hitelrészvény	807.—	809.—
Osztrák magyar államvasut	685.—	688.50
Déli Vasut	—	121.70
Alpesi	876.50	883.—
Skoda	806.50	813.—
Osztr. koronajár.	81.75	—

Fiumei és trieszti értékek: Legutóbbi körök átlagár.

Fiumei 4% -os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takarékszövet.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter” tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gözhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1050.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ált. Forgalmi r. t. régi	1900.—
uj	1760.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana	285.—
Navigazione Libera Triest	618.—
Osztrák Lloyd	568.—
Stabilimento Tecnico	9775.—
Ampeloa Szeszpároló Rt.	431.—
I. Trieszti Rizsgyár	747.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	428.—
Spalato Portland Cement	382.—
Assicurazioni Generali . . . . . Nap.	860.—
Rimione Adriatica	3630.—

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

VAN EGY IDEÁM.

Még mindig jönnek a válaszok arra a kérdésünkre, hogy milyen reklámot kellene csinálni Abbáziának. A válaszokat itt adjuk:

Tisztelt Szerkesztő ur!

Nagy baja Abbáziának, hogy nincs helye, ahol a fürdővendégek szabadon megismerhetnének egymással. Valami olyasféle szalont kellene csinálni, ahol mindenki bemutatkozhatna egymásnak anélkül, hogy ez sértő lenne. Sok kis fürdőhelyen jobban mulatnak a nyaralók, mivel ott könnyebben megy az ismerkedés, itt pedig, a világfürdőn szinte izolálva vagyunk egymástól, mert sokaknak bátorsága sincs, meg sokan nem is vennék jó szívvel az utcán való megszólítást.

Tisztelettel K. S.

Megjegyezzük, hogy az új kurszalomban lesz majd olyan terem, amely ismerkedésekre fog szolgálni. (— A szerk.)

Én csak azt akarom mondani, hogy nincs semmi ideám. B. L.

Mit kellene tenni? — kérdezik Önök. Hát tegyék közhírré, hogy aki Abbáziába jön, az kap egy toronyórát láncsal. R. D.

Házasság közvetítőket kell letelepíteni, akik jó partikat hozzanak össze. Nősülendő.

Ezt a levelet egy fiúmei lakos írta.

T. Szerkesztő ur!

Nekem is volna egy ideám.

Mikor A Tengerpart 149-ik számában olvastam az „Abbáziai furesaságok harmadik bekezdését:

„Most nem tudom: mi akar ez lenni? Tényleg okosabbnak tart, mint a vigalmi bizottságot?” — magamban azt gondoltam, hogy a sok a jóból megárt. Mert nem következés, hogy mindig a közönség igya meg az ideák levét. Állíthatom azt annál is inkább, mert nem veszek részt a közönség kijátszásában. Mint a közönséghez tartozó egyén, nem rándulok át Abbáziába évek óta, különböző okokból.

Az én ideám abban áll, hogy ha van Abbáziának egy 15 tagú vigalmi bizottsága, úgy birjon az annyi körültekintéssel és annyi ideával, amennyi Abbázia érdekében szükséges. A közönség élvezzen, de ne foglalkozzon ideákkal. Így legalább nem iszszuk meg semminek a levét.

Miért törjük mi a fejünket? Nem kapunk érte semmit, legfeljebb borsós számlát. A fürdőhely nem a mienk, ennél fogva jó lesz fürdővendég-jogainkat leszállítani, mert a fürdőbizottság még beperelhet bennünket illetéktelen beavatkozás miatt.

Tisztelettel

Valaki, aki nem töri a fejét.

— Áthelyezések az osztrák tengerparti tartományban. Az osztrák igazságügyminiszter Oblak József eddig volosca-abbáziai bírót áthelyezte Canale községbe, továbbá Volosca-Abbáziába bírónak kinevezte Mrakovcic Antalt.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:
(Hótes arrivés hier:)

Frisova Anna, Brno	Cesky.
Biciste Josef, Prag	Cesky.
Schüller Istvánné Budapest	Persich.
Grömann Berta, Budapest	Persich.
Gromann Margit, Budapest	Persich.
Kuszezak János, Budapest	Jurkovic.
Ehrenfeld A. Budapest	Breiner.
Domany János, Miskolc	Breiner.
Krausz Károly, Wien	Quitta.
Farkas Ferenc, Budapest	Lido.
Polónyi F. dr. Budapest	Lido.
Budaházy Mihály, Szatmár	Lido.
Sontag Sándor, Tata	Lido.
Breier Bernát Tata	Ayram.
Zemann Wencel dr., Wien	Ayram.
Tiller Bertha, Wien	Ayram.
Stavianicek Franz dr., Wien	Zvonimir.
Buske Gertrud, Berlin	Zvonimir.
Wolf Martha, Berlin	Vessey.
Borsódi Miklós, Baja	Bellevue.
Sárosy Margit, Nagyvárád	Palace.
Ornsten József dr., Nagyvárád	Palace.
Müller László, Debrecen	Palace.
Dénes D. Temesvár	Palace.
Wéber Stefania, Marosvásárhely	Palace.
Geréb Márta, Marosvásárhely	Palace.
Adler Adolf, Kassa	Rajeic.
Margetic Luka, Zágráb	Union.
Zottmayer Georg, Dresden	Plöbst.
Donn Rodolfo, Triest	Plöbst.
Mitterlehner Johan, Wien	Arion.
Duschinsky Wilhelm, Wien	Arion.
Schneider Anna, Wien	Cesky.
Hanaekova Mina, Brno	Huber.
Schott Anna Wien.	Nada.
Olah Ernő dr., Budapest	Nada.
Hevesi Janka, Budapest	Royal.
Rosenthal Margit, Wien	Jurkovic.
Csillag Benő, Budapest	Slatina.
Ogris Otto, Klagenfurt	Hammer.
Shikli Max, Wien	Hammer.
Breuer Henrik, Budapest	Hammer.
Schlesinger Leopold, Grusbach	Hammer.
Wilhelm Vilmos, Lengyeltóti	Hammer.
Hasko Jakabné, Budapest	Regina.
Stojkovic György, Nagybeeskerek	Regina.
Vosits András dr., Nagybeeskerek	Jacic.
Blumenvitz Gyula dr., Munkács	Vessey.
Matjosovsky Mariska, Budapest	Jacic.
Pavlik Jenő Munkács	Vessey.
Major Károly, Baja	Stefanie.
Janik Julian, Oroszország	Antoniushof.
Schwabe Gustav, Wien	Schanzer.
Dénes Ignácné, Budapest	Herkules.
Aczel Armin, Budapest	Just Miran.
Kisch Rudolf, Wien	Kolb.
Schneider Péter, Lázárföld	Hermitage.
Kállay Ödön, Békéscsaba	Hermitage.
Widderné dr., Budapest	Hermitage.
Székely Vilmos, Békéscsaba	Seecuranstalt.
Szeibert Miklós, Lugos	Seecuranstalt.
Csorega Vazul, Lugos	Seecuranstalt.
Lupu György, Lugos	Seecuranstalt.
Magyar Lajos, Szombathely	Seecuranstalt.
Löbl Izidor, Szombathely	Seecuranstalt.
Csukur József, Ujvidék	Seecuranstalt.
Vits Mihály Ujvidék	Zotter.
Schmidt Harry, Budapest	Huber.
Chyriacos Anna, Wien	Speranza.
Maes Vera Paris	Savoy.
Stein Lajos, Nagyvárád	Savoy.
Benning Gyula, Poprad	Al Mare.
Jungwirth Hans, Linz	Al Mare.
Somogyi Ede, Budapest	Al Mare.
Jungwirth Hans,	Hausner.
Strasser József dr., Budapest	Hausner.
Rosinger S. Budapest	Hausner.
Roman István, Budapest	Grosz.
Gutfreund Ernst, Wien	Speranza.
Szöke József, Zombor,	
Müller Mór, Budapest	

Kandel Szidonia, Budapest	Bristol.
Gellért Ilona, Budapest	Bristol.
Goreczky Vilmos, Budapest	Bristol.
Glücksthal Zoltán, Zenta	Rosenhof.
Messerknecht Helén Wieselburg	Marchlevska.
Hamerling W., Oroszország	Marchlevska.
Janik Julian, Oroszország	Grosz.
Rauch Herman, Wien	Grosz.
Rauch Maximilian dr., Wien	Grosz.
Aczél Henrik, Debrecen	Cottage.
Schlesinger Anton, Wien	Pelda.
Maszcak Anton, Rzeszov	Szegő.
Horvath Mari, Budapest	Vidakovise.
Maeskassy Sándor, Budapest	Szegő.
Glück Zsigmondné Arad	Westphal.
Binet Ede, Budapest	Westphal.
Fonyó József, Budapest	Grosz.
Weinberger Jakob, Budapest	Grosz.
Hirschmann Mór, Wien	Speranza.
Blanche A. Paris	

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ.
30 szoba
— A magyarság találkozó helye. —
Kitűnő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.
Estétként az első BÉCSI NŐI ZENEKAR hangversenye.
Naponta új műsor.
TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Velence
San Marco szálloda
(Campo S. Luca).
Modern berendezés. — Fürdők. — A génuai kiállításon dicséret okmányokkal kitüntetett.
SZOBÁK 2 és fél LIRÁTÓL FELJEBB.

LIDO PENSIO Abbazia ban
A Súdstrandon a legjobb magyar otthon.
Kérjünk prpektosust) Legrémesekeitebb árak Kitűnő konyha, gyönyörű szobák.

VENEZIA
HOTEL PENSION VENIER
San Marco Ponte Goldoni. Szobák 2 1/2 lirától, teljes ellátás napi 8 lirától feljebb. Német kiszolgálás.

A legajánlatosabb fiúmei szállók:
„Deák“ szálló
a Deák-korzón és dependance-a a
„Bonavia“ szálló
Via Edm. De Amicis 4.
Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és köbányai polgári sör.
Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

KÖZGAZDASÁG.

—«O»—

+ Csökken a dalmát borok behozatala.
A dalmáciai borhamisítások folytán a hamisított borok behozatalának megakadályozása végett a földművelésügyi miniszter által tett intézkedések hatása már mutatkozik. A központi statisztikai hivatalnak e napokban megjelent május havi áruforgalmi kimutatásai szerint ugyanis május hónapban összesen 27.361 métermázsa volt, holott az előző január—április hónapokban, havonként 40—50 ezer métermázsa közt váltakozott a behozott bor mennyisége. Ezzel szemben május hónapban 68.175 métermázsa bort vittünk ki külföldre. A folyó évi január 1-től május végéig terjedő öt hónapi időszak alatt összesen 334.582 métermázsa volt a behozatalunk, a behozatal pedig 15.912.962 K értékben, a behozatal pedig 195.825 métermázsa 8.842.536 K értékben.

A köölajfinomító részvénytársaság
mint már röviden jelentettük, a napokban tartotta XXX. rendes közgyűlését Pallavicini Ede őrnagy v. b. t. t. elnöklésével. Az 1912/13. üzletévre előterjesztett mérleg megfelelő tartalékolások után a múlt évi nyereségáthozattal együtt 1.577.710 korona 43 fillér tiszta nyereséget tüntet fel, amely magában foglalja a társaság által a felszámolásba lépett Aktien-Gesellschaft für Napha-Industrie cégtől megszerzett nyersolajbányák üzemeredményét is. A közgyűlés elhatározta, hogy a múlt évi határozat értelmében 3.000.000 koronára felemelt részvénytőke után részvényenként 10% (20 korona) osztalékképpen fizetessék ki s hogy 561.072 korona 62 fillér új számlára vitelessék át. A jobb eredmény a társaság kielégítő nyersolajtermelésénél és a melléktermékek kedvező átlakulásának tulajdonítható.

Magyar-Hervat tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Cattaróig csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak. Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden keliékeivel vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája.

Nyomatott a „POLINIA“ Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

Legalkalmasabb bevásárlási forrás

mindennemű vászon, kézmű, függöny női és férfi konfekció árukban. (Heti vagy havi részletfizetésre)

Alessandro Roth

Fiume Via E. De Amicis 9 I. em.

Telefon 15-65

Legjobb szépitőszert! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Óvakodjunk az utánzatoktól! Törv. védve. Csodás, gyors és biztos hatása.

A NŐI SZÉPSÉG

elérésére, tökéletesítésére és fönntartására legkittünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerkereskedésben kapható **Földes-féle**

MARGIT -CRÉME -SZAPPAN

Ezen világhírű arckenőcs eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, miteszert és más minden bőrbajt, sőt ráncokat, himlőhelyeket is üdév varázsolja. **Ára: kis tégely 1 kor. nagy 2 kor. Margit hölgypor (3-féle színben) 1.20 kor. Margit szappan 70 fill., Margit fogpép (Zahn pasta) 1 kor. Margit arcvíz 1 korona.** Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

gütor **FÖLDES KELEMEN** gyógyszerész **ARAD.**

felirattal és címmel van ellátva. Utánzatoktól óvakodjunk! Főterakat Fiumében: Babich Hinko, Catti utóda, Ernesto Benico drog., Prodani Janos, M. Capudi drog., Jechel Francesco drog., Dr. Mizzan A. gyógyszerárban, Pavacich Fratelli drog., Papp R. drog. és Skodnik H. gyógyszerárban.

(Fiumei magy. Uri és Női Fodrászterem

Adria palota. Telef. II-60.

Ujonnán és higienikusan berendezett külön kabinokban olcsón végeztetik **fejmosás, hajfestés, onduláció, divatos fésülés és manicure.** Nagy raktár divatos betétkből, vágott hajból és pipere cikkekből.

A higienikus uri teremben gyors és pontos kiszolgálás!

Grand Magazin alla Convenienza

NEMES HENRIK fióküzlete

Fiume, Piazza Scarpa 4.

Férfi-, női-, gyermek **fehérneműek, aljak bluzok, harisnyák, kézimunkák, kellékek,** stb. stb. szolid, szabott árakon.

Katonai és egyenruházati cikkek gyári raktára. Legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás.

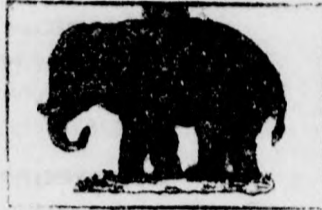
Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. -társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

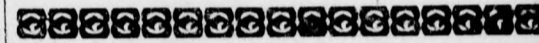
A vegyi tisztaságért a gyár kezekedik.

Több különálló

két és három szobás

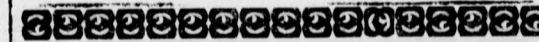
lakás a szükséges mellékhelyiségekkel kiadó. Ertekezni lehet a Fiumei Építő Részv. Társ. irodájában Via Clotilde 4 I. vagy az Építő Részv. Társ telepén Via Valscurignén.-

Hattyu gőzmosóda

Fiume, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház) és a Via Goldoniban (a Dubravčić házbán). Vállalatát a mai kor igényeinek megfelelően, vegytisztító üzemmel kibővítette. melyre a közönség szíves figyelmét felhívja. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azzonali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek s szépitőeszközök stb. stb.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

AZ ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható **csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, ájulás** ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D.

gyógyszertárban

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

LINOLEUM

!! RITKA ALKALOM !!

Uj káldemény érkezett Linoleum-szőnyegekben, bordűrrel és fémsarokkal,

150x200 nagyság	K	8.50	darabja
200x250	"	K 14.—	"
200x300	"	K 17.—	"

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm. magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm. magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdő-, háló- és ebédlőszobák lefedésére m²-ként Kor. 2.50.

Padlók lefedését saját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és térmentve.

Haas Leopold - Fiume

CORSO 6.

Cantridai fürdő és vendéglő

Tengeri fürdő, 250 szép kabinnal és napkurára szolgáló külön terrasszal. Nagy árnyas vendéglői kert terrasszal és tekepályával. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villamos összeköttetés Fiumétól a fürdőig. Vasár-és ünnepnapokon délután zene-hangverseny.

Fürdőjegyek fehéreneművel 40 fillér.

Olcsó bérletjegyek.

Kawa-Santal-Kapszulák kitűnő szer húgycsőfolyás kankó, herelob, hólyaghurut és idült fehérfolyás ellen. Meglepően gyors hatás. 1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bota-Injekció ezzel egyidejűleg használva. Orvosiilag ajánlva. 1 üveg 1 kor. 60 fill.; ehhez egy fecskendező férfiakra vagy nőknek 1 kor. 50 fill. Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmulhatatlan hatású testszaggatásoknál, reuma-, csuszfej-, fogfájásnál és b^oriszketegségnél. 1 próba üvegcsé 40 fill. 1 nagy üveg 1 kor. 50 fill.

SKRIBANEK K. M. gyógyszertára a „Kereszt“-hez, Temesvár, Erzsébetváros, XIV., Hunyadi-ut 30. Viszontelárusítók jól fizetve.

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO

Kedvelt találkozóhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villamos vasúti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt, árák.

Kitűnő német és olasz konyha.

A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

33 óceánjáró

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áru forgalom, Észak- és Dél-Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és Spanyolország felé.

Személyszállítás Trieszttől Newyorkba:

a Martha Washington gőzössel jul. 5-én,
a Kaiser Franz Joseph I. gőzössel jul. 12-én
az Eugenia gőzössel jul. 19-én

Trieszttől Quebecbe és Montreálba

a Canada gőzössel jul. 19-én

Áruszállítás Trieszttől Philadelphiába:

a Clara gőzössel jul. 25-én

Trieszttől Newyorkba és Philadelphiába:

a Marianne gőzössel jul. 15-én

Trieszttől Havanna és Neworleánsba:

a Giulia gőzössel jul. 9-én

Trieszttől Patras, Almeira, Las Palmas,

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos-Ayresbe a Sofia Hohenberg jul. 24-én

Trieszttől Rio de Janeiro, Buenos Ayresbe:

a Teresa gőzössel jul 20 és 30 között.

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben Via Molino piccolo 2, szolgál.

MERCEDES

Az autók királya!

== Bárdi r. t. ==

Budapest VI Lehel-utca 25 sz.

Városi üzlet: V. Mária Valeria u. 1.

Dunántuli fiók: **GYÖR.**

ROSENBERGER B.

és testvére butorraktára

Fiume Corso 34 (Struppi káz) Telef. 504.

SCHÖNL. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖNL.

Via Carducci 12, II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicur, villanyos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Wetzler Testvérek azelőtt Gondrand Testvérek, Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.

A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek, Trieszttől Bécsig. Közvetlen fuvardíjtelek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.